Yargıtay HGK E.2020/673 K.2022/1808 (21.12.2022)

Karar metni, Yargıtay Başkanlığı Karar Arama sistemindeki yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

Hukuk Genel Kurulu 2020/673 E. , 2022/1808 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : ... Bölge Adliye Mahkemesi 13. Hukuk Dairesi

1. Taraflar arasındaki "hisse senetlerinin teslimi ve alacak" davasından dolayı yapılan yargılama sonunda; ... Bölge Adliye Mahkemesi 13. Hukuk Dairesince, davacı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine, davalı vekilinin istinaf başvurusunun kabulü ile ilk derece mahkemesi kararı kaldırılarak verilen davanın kısmen kabulüne ilişkin karar, davacı vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 11. Hukuk Dairesince yapılan inceleme sonunda bozulmuş, Bölge Adliye Mahkemesince Özel Daire bozma kararına karşı direnilmiştir.

2. Direnme kararı davacı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

3. Hukuk Genel Kurulunca direnme kararının süresinde temyiz edildiği anlaşıldıktan sonra gereği görüşüldü:

I. YARGILAMA SÜRECİ

Davacı İstemi:

4. Davacı vekili; müvekkilinin birikimlerini havalelerle Ekim 1999 tarihine kadar davalı nezdindeki hesaplarına gönderdiğini, müvekkilinin hesapları ve yatırımlarıyla davalı şirkette hisse senetleri işlem müdürü olarak görev yapan...'nun ilgilendiğini, bu kişi aracılığıyla yatırımlarla alakalı davalı ile para ve bilgi alışverişinin mevcut olduğunu, müdür... tarafından müvekkilinin kardeşine verilen el yazılı "Protokol" başlıklı belge içeriğinde belirtilen portföye ilişkin yatırım hesabını içeren çift imzalı belgenin müvekkiline gönderildiğini, buna istinaden yatırım araçlarına dayalı olarak oluşan alacakların müvekkiline gönderilmesindeki aksaklıklar üzerine davalıya başvurulduğunu, bu esnada...'nun 21.10.1999 tarihinde kaçtığının öğrenildiğini, davalı tarafından müvekkilinin herhangi bir alacağının bulunmadığının bildirildiğini, davalıya gönderilen ihtarname ile bulunması gereken yatırım araçlarının tesliminin talep edildiğini, davalı yetkilileri ve... hakkında suç duyurusunda bulunulduğunu, ceza davalarının açıldığını, konuyla alakalı SPK'nın yaptığı soruşturma raporunda davalı şirketin suçlu bulunarak müvekkilinin alacağının tespit edildiğini, bunun üzerine davalı şirket içerisinde gerçekleştirilen inceleme sonucu müvekkili ile davalı arasında nakit akış tablosunun düzenlendiğini, tabloda müvekkilinin hesaplarına üçüncü kişilerden gelen paraların da davalı şirketten gelmiş gibi kaydedilerek ve 18.10.1999 tarihli davalı şirkete ait belgede yatırım araçlarının varlığının doğrulanmasına rağmen müvekkiline 18.10.1999 tarihi itibariyle 137.003.313.246 eski TL alacaklı olduğu bildirilip bu bedelin ödenerek ibralaşmanın teklif edildiğini, müvekkilinin ihtirazi kayıtla anılan bedeli talep etmesi üzerine bu bedelin dahi ödenmediğini, yatırım talimatlarının yasal mevzuata aykırı şekilde kaydedilmediğini, müvekkilinin 18.10.1999 tarihi itibariyle 420 lot ... Holding, 3.100 lot Petkim hisse senedi ile repo hesabında olması gereken 133.241.834.756 eski TL'nin ödenmediğini, ilgili portföye bedelsiz hisse senetlerinin de yansıtılması ile müvekkilinin ... Holding hisselerinin 672 lota çıktığını ileri sürerek fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak üzere 672 lot ... Holding, 3100 lot Petkim hisse senetlerinin aynen teslimine, 19.10.1999 tarihi itibariyle 133.241.834.756 eski TL'nin yatırım araçlarının ulaştığı en yüksek faiziyle tahsiline, bu taleplerin reddedilmesi hâlinde hesaplar arasındaki paralar ve senetler nazara alınarak ve yatırım araçlarının en yüksek getirisi ile değerlendirilerek müvekkilinin davalı nezdindeki alacaklarının senet ve nakit

olarak dava tarihi itibariyle tespitine, ilk iki talebin reddi hâlinde 2000 yılı Ocak ayı itibariyle fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak üzere 270.735.834.756 eski TL olan alacaktan 130.000.000.000 eski TL'nin 18.10.1999 tarihinden itibaren yatırım araçlarının sağlayacağı en yüksek getiriyle birlikte davalıdan tahsiline karar verilmesini talep etmiş, 12.09.2000 tarihli ıslah dilekçesiyle dava dilekçesindeki 672 lot ... Holding ve 3100 lot Petkim hisse senetlerinin müvekkiline teslimine dair talepten şimdilik sarfınazar edilerek davalı hesaplarına aktarılan paralar ile 672 lot ... Holding ve 3100 lot Petkim hisse senetlerinden oluşan portföyden ve ayrıca 133.241.834.756 eski TL nakit alacaktan fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak üzere 130.000.000.000 eski TL'lik kısmının portföyde olması gereken hisse senetlerinden davalıdan aynen tahsiline, bu talebin reddi hâlinde müvekkilinin davalı nezdindeki alacaklarının senet ve nakit olarak dava tarihi itibariyle tespit edilerek fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak üzere davalı tarafından kabul ve tespit edilen alacağa istinaden şimdilik 18.10.199 tarihi itibariyle 130.000.000.000 eski TL'nin davalıdan tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

Davalılar Cevabı:

5. Davalı vekili; taraflar arasında hisse senedi alım-satım sözleşmesi yapıldığını, davacı tarafından verildiği iddia olunan yatırım talimatlarının ispata muhtaç olduğunu, içtihatlara göre uyuşmazlık durumunda aracı kurumun hesap ekstrelerinin incelenmesi gerektiğini, davacının talimat vermediği hâlde arada bir portföy anlaşması varmışçasına müvekkilinin eski çalışanı...'dan haricen alınan 14.10.1999 tarihli adi yazılı belge ile bu belge ile alakalı davacıya yine aynı çalışan tarafından gönderilen 18.10.1999 tarihli fax yazısının müvekkilince kabul edilmediğini, bu çalışanın yetkisi itibariyle müvekkilini borç altına sokamayacağından davacının dayandığı belgenin geçersiz olduğunu, ayrıca belgenin tehdit ve baskı sonucu düzenlendiğinin...'nun ceza dosyalarındaki beyanlarında da belirtildiğini, anılan belgenin bu yönüyle de geçersiz olduğunu, müvekkilini bağlayan nitelikte bir belge olmadığını belirterek davanın reddini savunmuş, cevap dilekçesini ıslah ettiği 25.05.2007 havale tarihli dilekçesinde, davacının dayandığı fotokopi belgelerin içeriğinin kabul edilmediğini, düzenlenen belgelerin müvekkilinden sadır olmadığını, sahte olduklarını, şirket kayıtlarında yer almadıklarını, dava dışı... ile davacının danışıklı bir şekilde müvekkilini dolandırılmayı amaçladıklarını, irade fesadı nedeniyle belgelerin geçersiz olduğunu savunmuştur.

İlk Derece Mahkemesi Kararı:

6. ... 10. Asliye Ticaret Mahkemesinin 30.05.2017 tarihli ve 2014/811 E., 2017/759 K. sayılı kararı ile; davalı şirket çalışanı... hakkında hizmet nedeniyle emniyeti suistimal ve evrakta sahtecilik suçlarından açılan ceza davasının zamanaşımı sebebiyle ... 7. Ağır Ceza mahkemesinin 2004/463 E. 2007/189 K. sayılı kararı ile ortadan kaldırılmasına karar verildiği, dosyaya sunulan bilirkişi raporları ve emsal nitelikteki Yargıtay içtihatları ışığında dosyada mevcut ve davacının delil listesinde dayanak olarak gösterdiği davalı çalışanı... tarafından kareli kağıda el yazısı ile yazılmış olan belgenin SPK ve İMKB düzenlemelerine aykırı olduğu, belgede herhangi bir şirket kaşesinin bulunmadığı, sınırlı yetkili davalı şirket çalışanının bu türden davalı şirketi borçlandırıcı düzenleme yetkisinin bulunmadığı, davalı şirket açısından bağlayıcı olduğunun kabulünün mümkün olmadığı, hisse senetlerine ilişkin davalı şirket çalışanları ... ve... tarafından şirket kaşesi kullanarak imzalanan belgelerin geçerliğinin ise davalı şirket açısından bağlayıcı olduğunun kabulünün gerektiği ve alacak hesabının bu belgelere ve geçerliliği tartışmasız olan tahsilat ve tediye makbuzlarına göre hesaplanmasının gerektiği, bu hususlar dikkate alınarak düzenlenen bilirkişi heyetinin 11.06.2010 tarihli 2. ek raporu ve 31.10.2013 tarihli yeni bilirkişi heyet raporu dikkate alındığında davacının alacak tutarının 20.10.1999 tarihi itibariyle 6.113.513.904 eski TL olarak hesaplandığı, her ne kadar bir kısım Yargıtay kararlarında davalı şirket çalışanının

düzenlediği belgenin davalı şirket açısından bağlayıcı olduğu kabul edilmiş ise de dosya kapsamı ve davacının dayanak olarak gösterdiği belgelerin emsal kararlarda geçenlerle birebir uyumlu olmadığı, davaya dayanak belgede şirket kaşesinin veya şirket adına düzenlendiği emaresini uyandıracak bir ibarenin bulunmadığı, bu nedenle davacının iddia ettiği şekilde hissi senedi veya nakit alacağı olmadığının kabulünün gerektiği, belirtilen şekilde hesaplama yapan bilirkişi heyet raporları hükme esas alınmak suretiyle davacının alacağının 6.113,51TL olarak belirlendiği, davalının ihtarname ile temerrüde düştüğü gerekçesiyle davanın kısmen kabulüne, 6.113,51TL'nin 17.01.2000 tarihinden itibaren işleyecek avans faizi ile birlikte davalıdan alınarak davacıya verilmesine karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi Kararı:

7. İlk derece mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içerisinde taraf vekillerince istinaf başvurusunda bulunulmuştur.

8. ... Bölge Adliye Mahkemesi 13. Hukuk Dairesinin 23.05.2018 tarihli ve 2018/17 E., 2018/497 K. sayılı kararı ile; davacının iddiasını davalı şirketin hisse senedi işlemleri müdürü... tarafından davacıya gönderilen 18.10.1999 tarihli belge ile 14.10.1999 tarihli belgeye dayandırdığı, davalı tarafça anılan belgelerin müvekkilini bağlayıcı nitelikte olmadığının savunulduğu, davalı şirket çalışanı...'nun davalı şirketin 06.01.1997 tarihli yönetim kurulu kararıyla şirketi yurt içi işlemlerde temsil ve ilzama yetkili olmak üzere 1. derecede yetkili kılındığı, bu yetkinin 23.11.1999 tarihinde kaldırıldığı, belgelerde imzası bulunan...'nun ceza soruşturması sırasında alınan ifadesinde belgeleri davacı taraftan korktuğu için imzalayıp verdiğini beyan ettiği, ceza soruşturması sırasında yaptırılan bilirkişi incelemesinde 18.10.1999 tarihli belgedeki imzanın davalı çalışanı ...'ye ait olmadığının tespit edildiği, davacının iddiasına dayanak oluşturan belgeleri düzenleyen...'nun aynı zamanda davacının davalı nezdinde işlemlerini gerçekleştiren vekil olması, davacının bu kişinin şahsi hesaplarına paralar göndermesi, iddiaya dayanak belgelerin düzenlenmesindeki özellikler ile davacı tarafından dolandırıcı olduğu beyan edilen ve davalı şirket müşterileri ile ilgili yapmış olduğu usulsüzlüklerin SPK raporlarıyla sabit olan... tarafından düzenlenmiş olması nedeniyle 14.10.1999, 18.10.1999 tarihli belgelerin davacı yararına tek başlarına delil olarak kabul edilemeyeceği, dava konusu hisse senetleri bakımından davacı tarafça hisse senetlerinin ne zaman ve hangi fiyatlarla alındığının, bu alımlar için ne zaman talimat verildiğinin somut olarak iddia ve ispat edilemediği, mahkemece sadece davalı kayıtları esas alınarak hüküm kurulmadığı, geçerliliği tartışmasız olan tahsilat ve tediye makbuzlarına göre hesaplama yapan bilirkişilerin 11.06.2010 tarihli 2.ek raporu ve 31.10.2013 tarihli bilirkişi raporuna göre davacının talep edebileceği alacak miktarının 6.113,51TL olduğundan davacı tarafın istinaf başvurusunun yerinde olmadığı, öte yandan davanın başlangıçta 130.000TL bedel esas alınarak açıldığı, sonrasında ilk derece mahkemesince hisse senetleri yönünden de harç yatırılması için davacıya süre verildiği ve davacı vekilince de hisse senetleri yönünden 137.494TL olarak belirlenen değer üzerinden harç yatırıldığı, dolayısıyla dava değerinin toplam 267.494TL olduğu ve bu miktarın dikkate alınarak davanın kısmen kabulüne karar verildiği, buna göre davalı lehine vekalet ücretine hükmedilmesi ve yargılama giderlerinin buna göre hesaplanması gerekirken dava dilekçesinde gösterilen 130.000TL üzerinde davalı lehine vekalet ücretine hükmedilmesinin ve yargılama giderlerinin bu miktar dikkate alınarak hesaplanmasının doğru olmadığı gerekçesiyle davacı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine, davalı vekilinin istinaf başvurusunun kabulü ile ilk derece mahkemesi kararının kaldırılarak davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Özel Daire Bozma Kararı:

9. Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararı, süresi içerisinde davacı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

10. Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin 25.11.2019 tarihli ve 2018/3652 E., 2019/7462 K. sayılı kararı ile; "…Dava, hisse senetlerinin aynen teslimi ve alacak istemine yöneliktir. Mahkemece, davalı şirket çalışanı... tarafından imzalanan 14.10.1999 ve 18.10.1999 tarihli belgelerin davalı şirketi bağlayıcı belgelerden olmadığı gerekçesiyle davacının yatırım hesabı ve banka hesap özetleri ile davalı taraf belge ve kayıtlarına göre hesaplanan alacağın tahsiline karar verilmiştir.

Somut olayda, davacının hisse senedi alım satım işlemlerini takip eden...'nun davalı şirket yönetim kurulu kararı ile 06.01.1997 tarihinde yurt içi işlemlerde temsil ve ilzama yetkili olmak üzere 1. derecede yetkili kılındığı, bu yetkinin 23.11.1999 tarihinde kaldırıldığı anlaşılmaktadır. Bu durumda, davalı şirket tarafından temsil ve ilzama yetkili kılınan müdürün elinden çıktığı sabit olan belgelerin davalı şirketi bağladığının kabulü gerekir. Davalı şirketin çalışanı... tarafından şirketin kaşesi altında imzalanan 18.10.1999 tarihli belgeye göre, davacının davalı şirket nezdinde 18.10.1999 tarihinde 420 lot ... Holding, 3100 lot Petkim hissesi ve 40.000 TL alacağı olduğunun kabulü gerekir. Bu durumda, mahkemece 18.10.1999 tarihinden sonra davacının yatırım hesabı ve banka hesabı işlemleri ile davalı şirkete ait defter ve kayıtlar incelenerek yatırım hesabında yapılan işlemler neticesinde dava tarihinde davacının hisse senedi ve alacak miktarını denetime elverişli şekilde hesaplayan bilirkişi raporu alınarak neticesine göre karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde yanılgılı değerlendirme ve eksik araştırmaya dayalı olarak davanın kısmen kabulüne karar verilmesi isabetli olmamış olup, kararın bu nedenle davacı yararına bozulması gerekmiştir…" gerekçesi ile karar bozulmuştur.

Direnme Kararı:

11. ... Bölge Adliye Mahkemesi 13. Hukuk Dairesinin 02.07.2020 tarihli ve 2020/819 E., 2020/745 K. sayılı kararı ile; davacıları farklı, ancak davalıları ve dava konuları aynı olan, davaya konu davacının dayandığı davalı şirket çalışanı ve yetkilisi dava dışı... tarafından imzalanarak elden ve faks ile davacıya verilen 14.10.1999 tarihli ve 18.10.1999 tarihli belgelerle aynı nitelikte bulunan ve başka davalarda dava konusu yapılan belgelerle ilgili olarak Özel Dairenin 21.11.2007 tarihli ve 2007/11332 E., 2007/14582 K. ile 25.01.2008 tarihli ve 2007/13516 E., 2008/571 K. sayılı kararlarında "gerek anılan belgeler .... gerek bu belgeleri düzenleyen…'nun aynı zamanda davacının davalı aracı kurum nezdinde işlemleri gerçekleştiren vekili olması, zaman zaman davacının anılan kişinin şahsi hesaplarına paralar havale etmesi, gerek anılan belgelerin düzenlenmesindeki özellikler ve gerekse de davacı müşteri tarafından da dolandırıcı olduğu beyan edilen ve aracı kurum müşterileri ile ilgili usulsüzlükler yaptığı SPK raporu ile sabit olan bir kimse tarafından düzenlenmeleri nedeniyle davacı yararına tek başlarına delil olarak kabul edilemez." denilerek aynı nitelikte bulunan bu belgelerin tek başlarına delil olarak kabul edilemeyeceğinin belirtildiği gerekçesiyle direnme kararı verilmiştir.

Direnme Kararının Temyizi:

12. Direnme kararı süresi içinde davacı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

II. UYUŞMAZLIK

13. Direnme yoluyla Hukuk Genel Kurulu önüne gelen uyuşmazlık; 06.01.1997 ilâ 23.11.1999 tarihleri arasında davalı şirketi temsil ve ilzama yetkili olan…'nun imzalayarak davacıya göndermiş olduğu 14.10.1999 ve 18.10.1999 tarihli belgelerin davalı şirketi davacıya karşı bağlayıcı niteliği haiz olup olmadığı, buradan varılacak sonuca göre…'nun imzasının bulunduğu 18.10.1999 tarihli belge kapsamında davacının 420 lot ... Holding, 3100 lot Petkim hissesi ve 40.000TL alacağı olduğu kabul edilerek 18.10.1999 tarihinden sonra davacının yatırım hesabı, banka hesabı işlemleri ile davalı şirkete ait defter ve kayıtlar incelenerek dava tarihinde davacının hisse senedi ve alacak miktarının belirlenmesi için

bilirkişi incelemesinin gerekip gerekmediği noktasında toplanmaktadır.

III. GEREKÇE

14. Uyuşmazlığın çözümü için öncelikle konuya ilişkin yasal düzenlemeler ile hukukî kavram ve kurumların ortaya konulmasında yarar vardır.

15. Dava tarihi itibariyle somut olaya uygulanması gereken 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun (6762 sayılı TTK) 317. maddesi uyarınca anonim şirketler, yönetim kurulu tarafından idare ve temsil edilirler. Bu kapsamda şirketin içerideki işleyişinin idaresi ile ortaya çıkan şirket idaresinin dış dünyaya yansıtılması kural olarak yönetim kurulu vasıtasıyla olmaktadır. 6762 sayılı TTK'nın 319. maddesi gereğince esas sözleşmede yönetim ve temsil işlerinin yönetim kurulu üyeleri arasında görev ve yetkilerin taksimi ve bu taksimin ne şekilde yapılacağının tespit edilebileceği düzenlenmiş olup şirket genel kurulu tarafından esas sözleşmede var olan bu tür bir yetkiye dayalı olarak yönetim kurulu üyelerinin görev ve yetkileri genişletilip daraltılabilir. Bunun yanında yönetim kurulu üyeleri arasında iş bölümü yapılarak yönetim yetkisinin bölünmesi de mümkündür.

16. Anonim şirket yönetim kurulu üyeleri, kanun ve esas sözleşmede sayılan görevleri bizzat ifa edebilecekleri ve şirketi temsil edebilecekleri gibi 6762 sayılı TTK'nın 319. maddesi gereğince bu görevlerin tamamını yahut bir kısmını murahhas yönetim kurulu üyesine yahut pay sahibi olmayan müdürlere bırakabileceklerdir. Bu tür bir devir yetkisi, genel kurula yahut yönetim kuruluna esas sözleşmede öngörülecek bir hüküm ile verilebilecektir. Bu tür müdürlerin şirketi hem temsil hem de yönetim yetkileri mevcut olup esas sözleşmede genel kurula veya yönetim kuruluna böyle bir yetkinin tanınmaması hâlinde kanun ve esas sözleşmede yazılı görevler bizzat yönetim kurulunca ifa edilmelidir.

17. Kural olarak anonim şirketi dışarıya karşı kural olarak yönetim kurulu temsil eder. Ancak şirket esas sözleşmesiyle ve emredici hükümlere aykırı olmamak kaydıyla bir kısım işlerde anonim şirketi müdür, müdür yardımcısı, murahhas yönetim kurulu üyesi, ticari temsilci ve ticari vekil temsil edebilecektir (6762 sayılı TTK m. 279/6 ve 300/7). 6762 sayılı TTK'nın 319. maddesi kapsamında tayin edilen murahhas müdürler aynı Kanun'un 317. maddesine göre anonim şirketi temsil etmeye yetkili olan yönetim kurulu üyeleri yerine ve onlar adına görev yaparlar. Bu kapsamda murahhas müdürler hem idareci hem de şirketi temsil yetkisini haizdirler.

18. Şirketi temsile yetkili olanların temsil yetkilerinin kapsamı 6762 sayılı TTK'nın 321. maddesinde "Temsile salahiyetli olanlar şirketin maksat ve mevzuuna dâhil olan her nevi işleri ve hukuki muameleleri şirket adına yapmak ve şirket unvanını kullanmak hakkını haizdirler.

Temsil salahiyetinin tahdidi, hüsnüniyet sahibi üçüncü şahıslara karşı hüküm ifade etmez. Ancak temsil salahiyetinin sadece merkezin veya bir şubenin işlerine hasrolunduğuna veya müştereken kullanılmasına dair tescil ve ilan edilen tahditler muteberdir.

Anonim şirket adına tanzim edilecek evrakın muteber olması için, aksine esas mukavelede hüküm olmadıkça temsile selahiyetli olanlardan ikisinin imzası kafidir.

Temsile salahiyetli olanlar tarafından yapılan muamelenin esas mukaveleye veya umumi heyet kararına aykırı olması, hüsnüniyet sahibi üçüncü şahısların o muameleden dolayı şirkete müracatına mani olamaz.

Temsile veya idareye salahiyetli olanların vazifelerini yaptıkları sırada işledikleri haksız fiillerden anonim şirket mesul olur. Şirketin rücu hakkı mahfuzdur." şeklinde düzenlenmiştir. Buna göre bir anonim şirketi temsile yetkili olanlar şirketin amaç ve konusu ile sınırlı olarak şirketi temsil ve ilzama yetkilidirler. Bu yetkinin sınırlandırmasının üçüncü

kişilere karşı hüküm ifade etmeyeceği açıkça düzenlenmiş olup sınırlamaların ticaret siciline tescil ve ilanı da üçüncü şahıslara karşı hüküm ifade etmese de üçüncü kişilerin bu sınırlamalardan haberdar olduğunun anlaşılması, şirketin sorumluluğunu ortadan kaldırır.

19. Anonim şirketi dışarıya karşı temsil etme hususundaki sınırlanmaların üçüncü kişilere karşı hüküm ifade etmemesine dair kuralın istinası yine 6762 sayılı TTK'nın 321/2. maddesinin ikinci cümlesinde düzenlenmiş olup buna göre temsil yetkisinin sadece bir merkezin yahut şubenin işleriyle sınırlandırılabileceği gibi hem merkezin hem de şubenin işlerine hasrolunabilir. Bu anlamda yapılacak sınırlamaların ticaret siciline tescil ve ilanı da üçüncü kişiler bakımından muteberdir. Ancak bu yöndeki bir yetkinin üçüncü şahıslar bakımından geçerli olabilmesi için gereken ticaret siciline tescil ve ilan mecburiyeti yanında yine sınırlı yahut sınırsız temsil yetkisinin geri alınmasının da ticaret siciline tescil ve ilanı da iyi niyetli üçüncü kişiler karşısında hüküm ifade etmesi için zorunludur.

20. 6762 sayılı TTK'nın 321/3. maddesi gereğince anonim şirket adına düzenlenecek evrakın muteber olabilmesi, esas sözleşmede aksi öngörülmediği takdirde temsile yetkili kimselerden ikisinin imzası ile mümkün olup uygulamada bu kural "çift imza kuralı" olarak adlandırılır. Öte yandan hükümden de açıkça anlaşılacağı üzere çift imza usulünün aksinin esas sözleşmede düzenlenerek anonim şirketin temsil ve ilzama yetkili kimseler tarafından münferit imzalarla da temsiline dair yetkiler düzenleme altına alınabilir.

21. 6762 sayılı TTK'nın 321/4. maddesi uyarınca temsil yetkisi sınırlandırılan şirket temsilcisi ile yapılan işlemin şirketin esas sözleşmesine veya genel kurul kararına aykırı olması, bu işlemi yapan iyi niyetli üçüncü kişilerin anılan işlemden dolayı şirkete başvurmalarına engel teşkil etmez. Başka bir ifadeyle temsil yetkisi sınırlandırılmış olan temsilcinin bu sınırlamaları aşacak şekilde iyi niyetli üçüncü kişiler ile yapmış oldukları hukukî işlemler, işlemin yapıldığı iyi niyetli üçüncü kişiler bakımından şirketi ilzam eder. Ancak belirtilmelidir ki; şirket adına işlem yapan temsilcinin temsil yetkisinin sınırlarına vakıf olan ve bu suretle iyi niyetli sayılamayacak kişiler, 6762 sayılı TTK'nın 321/4. maddesindeki korumadan faydalanamazlar.

22. 6762 sayılı TTK'nın 321/5. hükmü gereği anonim şirketi temsile yetkili olanların görevlerini ifa sırasında işledikleri haksız fiillerden temsil olunan anonim şirket doğrudan sorumludur. Bu kapsamda anonim şirketin organlarının haksız fiillerinden sorumluluğu, işlenen haksız fiilin organın vazifesini yerine getirirken yapılmış olması gerekir.

23. Şirketi temsilen imzaya yetkili olanlar, 6762 sayılı TTK'nın 322. maddesi gereğince imzalarının yanına şirket unvanını eklemek zorundadır. Bu bağlamda imzanın yanında bulunan şirket unvanı ile işlemin şirketi temsilen yapıldığı açık bir biçimde tespit edilmiş olur. Öte yandan imzanın yanında şirket unvanı konulmamakla beraber somut duruma göre işlemin şirket nam ve hesabına yapılmış olduğu anlaşılmakta ise yapılan işlemden ... hak ve borçlar yine şirketi ilgilendirirler.

24. 6762 sayılı TTK'nın 319/2. maddesi kapsamında yönetim kurulu tarafından şirket ortağı olmayan ve yönetim kurulunda da bulunmayan kimselerin şirketi temsil yetkisiyle görevlendirilmeleri mümkündür. Bunun yanında aynı Kanun'un 342. maddesinde sayılan ve 343. maddesi gereği hizmet sözleşmesi ile şirkete bağlı olan kişiler arasından da yönetim kurulu tarafından müdür tayin edilebilir. Bu şekilde şirketi temsil ve ilzama yetkili olarak tayin olunan müdürlerin, verilen yetkiler dairesinde şirket işlemlerinin icrasına dair yapmış oldukları işlemleri de şirketi bağlayacaktır. 6762 sayılı TTK'nın 342. maddesi çerçevesinde tayin edilen müdürler, murahhas müdürlerden farklı olarak yönetim kurulunun talimatı altında görevlerini yerine getirirler. Bu müdürler, şirketin icrasına ilişkin işlemleri yerine getirmekle birlikte şirketin yönetim hakları, 6762 sayılı TTK'nın 317. maddesi kapsamında yönetim kurulundadır. Bunun yanında şirketi temsil ve ilzama yetkili olarak atanan

müdürlerin yetkilerinin sınırlandırılmasına dair 6762 sayılı TTK'nın 321. maddesi kapsamında yukarıda yapılan açıklamalar geçerlidir.

25. Yönetim kurulu tarafından şirketi temsil ve ilzama yetkili olarak tayin edilen müdürler de kanun veya esas sözleşmeye yahut iş görme şartlarının belirlendiği diğer anlaşmalara dayalı olarak yüklenen mükellefiyetleri, gereği gibi veya hiç yerine getirmemiş olması hâlinde yönetim kurulu üyesinin sorumluluğuna ait hükümler gereğince şirkete, pay sahiplerine ve şirket alacaklılarına karşı sorumlu olurlar (6762 sayılı TTK m. 342). Bunun yanında 6762 sayılı TTK'nın 343. maddesi kapsamında tayin edilip şirketi temsile yetkili olan müdürlerin aynı Kanun'un 321. maddesi gereğince vazifelerini yaptıkları sırada işledikleri haksız fiillerinden şirket sorumlu olup şirketin rücu hakkı saklıdır.

26. Bu açıklamalar ışığında somut olay incelendiğinde; davacının davalı nezdindeki yatırım işlemlerinin davalı çalışanı olup aynı zamanda şirketin birinci derece temsil ve ilzama yetkili ve davalının hisse senedi işlemleri müdürü... tarafından yürütüldüğü, yatırım işlemleri ile alakalı olarak anılan kişi ile davacı arasında para transferleri ile hisse senedi alım-satım işlemlerinin gerçekleştirildiği, bu kapsamda davacı ile davalı arasında menkul kıymet alım, satım ve saklama hususlarında sözleşmenin mevcut olduğu, davacının alacakları ile sahip olduğu hisse senetlerine ilişkin olarak dava dışı... tarafından 18.10.1999 ve 14.10.1999 tarihli evrakın düzenlendiği anlaşılmaktadır.

27. Davalı şirketin hisse senedi işlemleri müdürü...'nun davalı şirketin yönetim kurulunun 06.01.1997 tarihli toplantısında alınan ve 28.01.1997 tarihinde ticaret sicil gazetesinde yayınlanan kararı ile davalı şirketi yurt içi işlemlerde temsil ve ilzama yetkili olarak birinci derecede yetkili kılındığı, bu yetkinin ise 23.11.1999 tarihinde kaldırıldığı uyuşmazlık kapsamı dışındadır. Bunun yanında davalı şirketin ana sözleşmesinin 11. maddesi ile aynı maddeye ilişkin 30.12.1996 tarihli ticaret sicil gazetesinde yayınlanan düzeltme beyanı kapsamında davalı şirketin yapmış olduğu sözleşmelerin geçerli olabilmesi için şirketi temsil ve ilzama yetkili bir veya iki temsilcinin imzası yeterli olduğu ifade edilmiştir. Buradan hareketle davalı şirket unvanı altına şirketi temsil ve ilzama yetkili bir kimse tarafından atılan tek bir imza ile düzenlenen belge ve sözleşmeler davalı şirketi bağlayıcı niteliği haiz olacaktır.

28. Bu kapsamda 06.01.1997 ilâ 23.11.1999 tarihleri arasında davalı şirketi temsil ve ilzama yetkili olan hisse senedi işlemleri müdürü...'nun düzenlemiş olduğu 14.10.1999 ve 18.10.1999 tarihli evraktaki imza şirket unvanı altına atılmıştır. Bu bağlamda hisse senedi işlemleri müdürü... tarafından imzalanan 18.10.1999 tarihli belgede imzası bulunan ve imza tarihinde de davalı şirketi birinci derece temsil yetkisi bulunan dava dışı ...'nin imzasının salahiyeti, anılan belgenin... tarafından şirket unvanı ile imza edilmiş olması nedeniyle önem arz etmeyecek olup anılan belge davalı şirket için bağlayıcı olacaktır.

29. Bu itibarla; 06.01.1997 ilâ 23.11.1999 tarihleri arasında davalı şirketi temsil ve ilzama yetkili olan hisse senedi işlemleri müdürü...'nun imzalayarak davacıya göndermiş olduğu 14.10.1999 ve 18.10.1999 tarihli evrak, davalı şirketi davacıya karşı bağlayıcı niteliktedir. Dolayısıyla dava dışı...'nun imzasının bulunduğu 18.10.1999 tarihli belge kapsamında davacının 420 lot ... Holding, 3100 lot Petkim hissesi ve 40.000TL alacağı olduğu kabul edilip 18.10.1999 tarihinden sonra davacının yatırım hesabı, banka hesabı işlemleri ile davalı şirkete ait defter ve kayıtlar incelenerek dava tarihinde davacının hisse senedi ve alacak miktarının belirlenmesi için yapılacak bilirkişi incelemesi sonrasında yapılacak değerlendirme ile hasıl olacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekir.

30. Hâl böyle olunca; Hukuk Genel Kurulunca da benimsenen Özel Daire bozma kararına uyulması gerekirken, önceki kararda direnilmesi usul ve yasaya aykırıdır.

31. Bu nedenle direnme kararı bozulmalıdır.

IV. SONUÇ:

Açıklanan nedenlerle;

Davacı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile direnme kararının Özel Daire bozma kararında gösterilen nedenlerden dolayı 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu’nun 371. maddesi gereğince BOZULMASINA,

İstek hâlinde temyiz peşin harcının yatırana geri verilmesine,

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu’nun 373/2. maddesi gereği dosyanın kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, 21.12.2022 tarihinde oy birliği ile kesin olarak karar verildi.